

NOTE: All questions carry equal marks.

નોંધ: બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

નીચેના માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧૪*૩=૪૨

- પ્ર. ૧: ન્યાય દર્શનના સાહિત્યનો પરિચય કરાવો.
 પ્ર. ૨: વૈશેષિક દર્શનના મતે પદાર્થ શું છે? અને તેના પદાર્થોની સંખ્યા વિશે નોંધ લખો.
 પ્ર. ૩: સાંખ્યનો અર્થ સમજાવી અને તેમાં દર્શાવેલ પ્રકૃતિના સ્વરૂપ અંગે માહિતી આપો.
 પ્ર. ૪: સાંખ્યમાં દર્શાવેલ પુરુષના સ્વરૂપ તથા તેના અસ્તિત્વ અંગેના પુરાવા વિશે ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
 પ્ર. ૫: યોગનો અર્થ જણાવી તેના સાહિત્યનું વર્ણન કરો.
 પ્ર. ૬: અષ્ટાંગયોગ વિશે સવિસ્તૃત નોંધ લખો.
 પ્ર. ૭: જૈન દર્શનનું સ્વરૂપ સમજાવી તેના સાહિત્ય અંગે ટૂંકનોંધ લખો.
 પ્ર. ૮: બૌદ્ધ દર્શનમાં આર્યઅષ્ટાંગ માર્ગનો ટૂંકસાર સમજાવો.

પ્ર. ૯: નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

૨*૪=૦૮

- (૧) વૈશેષિક દર્શનની રચના કોણે કરી હતી?
 (૨) "કણાદ" મુનિના મતે વિશ્વ કેટલા પદાર્થોમાં સમાઈ જાય છે?
 (૩) ન્યાય દર્શનના રચયિતા કોણ હતા?
 (૪) સાંખ્ય શબ્દનો અર્થ શું થાય છે?
 (૫) યોગ શબ્દનો અર્થ જણાવો.
 (૬) યોગસૂત્રોના રચયિતા કોણ હતા?
 (૭) ચાવાર્કનું બીજું નામ શું છે?
 (૮) જૈન તત્ત્વજ્ઞાન અનુસાર મોક્ષ શું છે?

P.T.O

TOTAL MARKS: 50

NOTE: All questions carry equal marks.

નોંધ: બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

WRITE THE ANSWER IN DETAIL. (ANY THREE)

14*3=42

- Q. 1: Introduce the literature of Philosophy of Justice.
- Q. 2: According to Vaisheshik Philosophy, what is Substance? And write a note about the number of Its Substance.
- Q. 3: Explain the meaning of Samkhya and give information about the form of Nature Shown in it.
- Q. 4: Briefly discuss the form of the man shown in the Samkhya and the evidence for his existence.
- Q. 5: Explain the meaning of Yoga and its Literature.
- Q. 6: Write a detailed note about Ashtanga Yoga.
- Q. 7: Explain the nature of Jain Philosophy and write a short note about its Literature.
- Q. 8: Explain the essence of Aryashtanga path in Buddhist Philosophy.

Q. 9: ANSWER IN BRIEF (ANY FOUR)

2*4=08

- (1) Who created Vaisheshik Philosophy?
- (2) According to "Kanad" Muni, how many objects is the world contained in?
- (3) Who was the creator of the Philosophy of Justice?
- (4) What does the word Samkhya mean?
- (5) Explain the meaning of the word Yoga.
- (6) Who was the author of Yoga Sutras?
- (7) What is another name for Charvak ?
- (8) What is Moksha according to Jain Philosophy?